

Instrukcije za autore

Časopis **Zaštita materijala** objavljuje originalne, prethodno neobjavljene radove: naučne radove, pregledne radove, prethodna saopštenja. Radovi mogu biti napisani na engleskom ili srpskom jeziku. Časopis izlazi četiri puta godišnje. Ponekad se objavljuju i specijalni brojevi časopisa sa posebnom tematikom i gostujućim urednikom.

U časopisu **Zaštita materijala** objavljuju se radovi iz sledećih oblasti: korozija i zaštita svih vidova materijala, zaštita životne sredine, inženjerstvo i tehnologije u zaštiti životne sredine, hemijsko inženjerstvo, primenjena hemije i tehnologije, obrazovanje i održivi razvoj, menadžment u zaštiti materijala i životne sredine.

Podnošenje rukopisa

Prilikom podnošenja rukopisa autori garantuju da rad koji se podnosi nije već objavljen (osim u formi apstrakta na nekom skupu ili kao deo nekog objavljenog predavanja, preglednog rada ili teze); da se ne razmatra za objavljivanje kod drugog izdavača ili u okviru neke druge publikacije; da je objavljivanje odobreno od strane svih koautora, ukoliko ih ima, kao i, prećutno ili eksplicitno, od strane nadležnih organa u ustanovi u kojoj je izvršeno istraživanje.

Radovi, pregledni radovi, saopštenja, sugestije i reklame za časopis dostavljaju se uredniku časopisa na jednu od navedenih e-mail adresa:

iddjournal@gmail.com ili caslav.lacnjevac@gmail.com

Nakon prijema, rukopisi prolaze kroz preliminarnu proveru u redakciji (kao preduslov za prijem) kako bi se proverilo da li ispunjavaju osnovne kriterijume i standarde. Pored toga, proverava se da li su rad ili njegovi delovi plagirani.

Autori su odgovorni za tačnost rukopisa i referenci. Autori će o prijemu rukopisa biti obavešteni elektronskom poštom. Samo oni rukopisi koji su u skladu sa datim uputstvima biće poslani na recenziju. U suprotnom, rukopis će, sa primedbama i komentarima, biti vraćen autorima.

Recenzija

Primljeni radovi podležu recenziji. Autorima se ne otkriva identitet recenzenata.

Prilikom slanja rukopisa autori treba da predlože i potencijalne recenzente.

Autori treba da predlože najmanje najmanje dva kompetentna recenzenata. Pri tome treba navesti njihova imena, e-mail adresu i afilijaciju. Prilikom sastavljanja liste

potencijalnih recenzenata, autori treba da obrate pažnju na sledeće važne kriterijume: recenzenti moraju da raspolažu relevantnim znanjima u vezi sa oblašću kojom se rukopis bavi; recenzenti ne smeju biti iz iste institucije kao autor; autore koji su u skorije vreme objavljivali publikacije zajedno (kao koautori) sa sa bilo kojim od autora podnesenog rada ne treba predlagati kao potencijalne recenzente. Konačan izbor recenzenata spada u diskreciona prava urednika.

U glavnoj fazi recenzije, glavni urednik šalje podneseni rad dvojici stručnjaka za naučnu oblast kojim se rad bavi. Recenzentski obrazac sadrži niz pitanja na koja treba odgovoriti, a koja recenzentima ukazuju koji su to aspekti koje treba obuhvatiti kako bi se donela odluka o sudbini jednog rukopisa. U završnom delu obrasca, recenzenti moraju da navedu svoja zapažanja i predloge kako da se podneti rukopis poboljša; dati komentari šalju se autorima, bez navođenja imena recenzenata (***single-blind pristup***).

Identitet recenzenata ostaje nepoznat autorima pre, tokom i nakon postupka recenzije. Tokom čitavog procesa, recenzenti deluju nezavisno jedni od drugih. Oni moraju biti iz različitih institucija, a najčešće i iz različitih država. Recenzentima nije poznat identitet drugih recenzenata. Ako odluke dvaju recenzenata nisu iste (prihvatiti / odbaciti), glavni urednik može da traži mišljenje drugih recenzenata.

Zakonski uslovi i etička pitanja

Autori garantuju da rukopis nije i neće biti objavljen u drugoj publikaciji na bilo kom jeziku bez saglasnosti vlasnika autorskih prava, da prava trećih lica neće biti prekršena i da izdavač neće snositi nikakvu odgovornost ako se pojave bilo kakvi zahtevi za naknadu štete.

Autori koji žele da u rad uključe slike ili delove teksta koji su već negde objavljeni dužni su da za to pribave saglasnost nosilaca autorskih prava i da prilikom podnošenja rada dostave dokaze da je takva saglasnost data. Materijal za koji takvi dokazi nisu dostavljeni smatraće se originalnim delom autora.

Autori snose svu odgovornost za sadržaj ponesenih rukopisa, kao i validnost eksperimentalnih rezultata, i moraju da pribave dozvolu za objavljivanje podataka od svih strana uključenih u istraživanje.

Autor moraju da garantuju da su prilikom pisanja rada koji se šalje u časopis ***Zaštita materijala*** poštovani etički standardi i da rad nije plagijat.

Upozoravamo autore da se za svaki rukopis detaljno proverava da li je plagijat. Ako se ustanovi da je rad koji je objavljen u časopisu ***Zaštita materijala*** plagijat, od autora će se zahtevati da upute pisano izvinjenje autorima izvornog rada. Rukopisi kod kojih postoje jasne indicije da se radi o plagijatu biće automatski odbijeni, a autorima će biti

trajno zabranjeno da objavljuju u časopisu **Zaštita materijala**. U tom slučaju autori će biti blagovremeno i primereno obavješteni.

Plagiranje, odnosno preuzimanje tuđih ideja, reči ili drugih oblika kreativnog izraza i predstavljnje kao svojih, predstavlja grupu kršenje naučne etike. Plagiranje može da uključuje i kršenje autorskih prava, što je zakonom kažnjivo.

Plagijat obuhvata sledeće:

- doslovno ili gotovo doslovno preuzimanje ili smišljeno parafraziranje (u cilju prikriivanja plagijata) delova tekstova drugih autora bez jasnog ukazivanja na izvor ili obeležavanje kopiranih fragmenata (na primer, korišćenjem navodnika);
- kopiranje jednačina, slika ili tabela iz tuđih radova bez pravilnog navođenja izvora i/ili bez dozvole autora ili nosilaca autorskih prava za njihovo korišćenje.

Uredništvo časopisa *Zaštita materijala* smatra identifikaciju plagijata prioritnim pitanjem, pa će u tom smislu preduzeti odgovarajuće mere. Rukopisi u kojima se otkrije plagiranje i autorplagiranje biće odbijeni, bez prava na odgovor ili dogovor.

Povlačenje rukopisa (retrakcija)

Glavni urednik časopisa donosi konačnu odluku o tome koji će se rukopisi objaviti. Urednik se prilikom donošenja odluke rukovodi uređivačkom politikom vodeći računa o zakonskim propisima koji se odnose na klevetu, kršenja autorskih prava i plagiranje. Objavljeni rukopisi biće dostupni dokle god je to moguće u onoj formi u kojoj su objavljeni, bez ikakvih izmena. Ponekad se, međutim, može desiti da objavljeni rukopis mora da se povuče. Glavni razlog za povlačenje rukopisa jeste potreba da se ispravi greška u cilju očuvanja integriteta nauke, a ne želja da se autori kazne.

Članak se mora povući u slučaju kršenja prava izdavača, nosilaca autorskih prava ili autora; povrede profesionalnih etičkih kodeksa, tj. u slučaju podnošenja istog rukopisa u više časopisa u isto vreme, lažne tvrdnje o autorstvu, plagijata, manipulacije podacima u cilju prevare i slično. U nekim slučajevima rad se može povući i kako bi se ispravile naknadno uočene greške u rukopisu ili objavljenom radu. Standardi za razrešavanje situacija kada mora doći do povlačenja rada definisani su od strane biblioteka i naučnih tela, a ista praksa je usvojena i od strane časopisa **Zaštita materijala**: u elektronskoj verziji izvornog članka (onog koji se povlači) uspostavlja se veza (link) sa napomenom o povlačenju, u kojoj se jasno navodi da je članak povučen. Povučeni članak se čuva u izvornoj formi, ali sa vodenim žigom na PDF dokumentu, na svakoj stranici, koji ukazuje da je članak povučen (*RETRACTED*).

Samoarhiviranje

Časopis **Zaštita materijala** omogućava autorima da deponuju kako prihvaćenu (recenziranu, Author's Post-print) verziju rukopisa, tako i finalnu, objavljenju verziju rada (Publisher's version/PDF) u PDF formatu u institucionalni repozitorijum nekomercijalne baze podataka, kao što su PubMed Central, Europe PMC ili arXiv, te da pomenute verzije objave na ličnim veb stranicama ili na sajtu institucije u kojoj su zaposleni, u bilo koje vreme nakon objavljivanja u časopisu. Pri tome se moraju navesti izdavač, kao nosilac autorskih prava i izvor rukopisa, a mora se navesti i identifikator digitalnog objekta – DOI objavljenog članka.

Autorska prava

Članci objavljeni u časopisu su u režimu otvorenog pristupa i mogu se distribuirati u skladu sa odredbama licence Creative Commons Autorstvo-Nekomercijalno-Bez prerada 3.0 Srbija (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/rs/>).

Uputstvo za pripremu rada

Radi ujednačavanja izgleda radova, koji se objavljuju u časopisu **Zaštita materijala**, autori se moraju pridržavati uputstva za pripremu radova. Rukopisi u kojima ova uputstva nisu poštovana biće odbijeni bez recenzije. Urednik zadržava pravo da formatiranje rada uskladi sa standardima časopisa. Tekst rukopisa treba da bude u jednoj koloni, a formatiranje teksta što jednostavnije, zato što će se veći deo formatiranja prilikom obrade rukopisa ukloniti i zameniti. Treba, međutim, koristiti podebljana slova (*bold*), kurziv (*italic*), superskripte, subskripte itd. Za obradu teksta treba koristiti program MS Word, format .doc, font Arial sa proredom 1,5. Na stranicama formata A4 margine treba da budu: gornja i donja 3 cm, leva i desna 2,2 cm. Treba numerisati sve redove i sve strane rukopisa.

Kompletan rukopis treba da sadrži: naslov, izvod (apstrakt, na srpskom i engleskom jeziku), ključne reči (na srpskom i engleskom jeziku), uvod, eksperimentalni deo, rezultate, diskusiju, zaključak, reference, tabele i slike. Pozicije slika i tabela treba obeležiti u tekstu (slike i tabele ne treba inkorporirati u datoteku koja sadrži rukopis; oni se dostavljaju kao posebne datoteke u odgovarajućim formatima). Nazivi slika ispisuju se ispod slika, a nazivi tabela iznad tabela. Na kraju rukopisa iza slika i tabela, na posebnoj strani treba dati spisak naziva slika i tabela po redu navođena u manuskriptu.

Kako bi se izbegle nepotrebne gramatičke i pravopisne greške, autorima radova napisanih na engleskom jeziku savetujemo da prilikom pisanja koriste funkcije "spell-check" i "grammar-check".

Naslov treba da bude jasan sam po sebi i ne preterano dugačak (ne više od 15 reči, Arial *bold*, velika slova veličine 14). Puno ime autora (ime i prezime – Arial *bold-italic*, veličina slova 12) navodi se ispod naslova. Afilijacija i kompletna poštanska adresa autora navode se odmah ispod punog imena autora (Arial, *italic*, veličina slova 11). Kada rad ima više od jednog autora, svako ime treba obeležiti arapskom cifrom u superskriptu, a autora za korespondenciju treba obeležiti zvezdicom (*) iznad imena. Takođe, puno ime i e-mail adresu autora za korespondenciju treba napisati u fusnoti na prvoj stranici rukopisa.

Izvod ne bi trebalo da bude duži od 250 reči (10–15 redova; Arial, *italic*, veličina slova 11) i trebalo bi da sadrži kratak pregled metoda i najvažnije rezultate rada, tako da se može koristiti prilikom indeksiranja u referentnim periodičnim publikacijama i bazama podataka. U izvodu ne treba navoditi reference.

Ključne reči (pojmovi, geografske lokacije, rezultati; Arial, *italic*, veličina slova 11) se navode u posebnom redu na kraju izvoda. Ključne reči moraju biti relevantne za temu i sadržaj rada. Dobar izbor ključnih reči preduslov je za ispravno indeksiranje rada u referentnim periodičnim publikacijama i bazama podataka.

NAPOMENA: Ukoliko je rad napisan na srpskom jeziku onda naslov rada, izvod i ključne reči trebalo bi prevesti na engleski jezik i dodati tekstu iza spiska referenci.

Uvod (Arial, veličina slova 12) treba da sadrži ciljeve rada i kratak pregled relevantnih prethodnih istraživanja, izbegavajući pri tom detaljan pregled literature i rezultata.

Eksperimentalni deo (Arial, veličina slova 12) trebalo bi da sadrži dovoljno detalja da bi se obezbedila reproducibilnost eksperimenata. Metode koje su opisane u već objavljenim publikacijama ne treba opisivati u radu, već samo treba navesti relevantne reference i opisati one elemente koji se razlikuje u odnosu na objavljene metode i postupke.

Rezultati i diskusija (Arial, veličina slova 12) ne bi trebalo da sadrže ono što se već nalazi u tabelama i na slikama. Rezultati bi trebalo da budu jasni i koncizni. Diskusija treba da objasni značaj rezultata istraživanja, a ne da ih ponavlja ili opisuje. Treba izbegavati detaljno navođenje objavljene literature i raspravu o istoj.

Zaključak (Arial, veličina slova 12) treba da sadrži samo pregled osnovnih naučnih doprinosa rada. Treba predstaviti samo glavne zaključke do kojih se došlo na osnovu rezultata. U zaključku ne treba navoditi reference.

Formule, simboli i skraćenice. Formule bi trebalo kucati kurzivom (preporučujemo Equation Editor of Microsoft Office 2003) i trebalo bi da budu navedene i obeležene u samom rukopisu, osim ako ne zahtevaju neko posebno formatiranje. Formule treba numerisati sa desne strane, između zagrada:

$$a^3 = 3M / 4N \quad (1)$$

Pozivanje na jednačinu/jednačinee u tekstu: (jed. 1) ili jednačine (1-4) itd.

Složeniije hemijske formule trebalo bi prikazati kao slike.

Skraćenice treba definisati prilikom prvog pominjanja u izvodu i u glavnom delu teksta; treba ih navoditi dosledno, uvek na isti način, od početka do kraja teksta.

Tabele i ilustracije treba suštinski da doprinesu boljem razumevanju i tumačenju rezultata rada. Slike, crteži i druge ilustracije treba da budu jasni i dobrog kvaliteta.

Ilustracije moraju biti u jednom od sledećih formata:

- TIFF (ili JPEG): u boji ili sivim tonovima (polutonovima), od minimum 300 dpi.
- TIFF (ili JPEG): crno-beli linearni crteži, od minimum 1000 dpi.
- TIFF (ili JPEG): kombinacije linearnih crteža i površina u boji, odnosno sivim tonovima (polutonovima), od minimum 500 dpi.

Molimo **vas** **ne** **činite:**

- uz rukopis dostavljati ilustracije optimizovane za korišćenje na ekranu (npr, GIF, BMP, Pict, WPG); one obično imaju nisku rezoluciju i mali raspon boja;
- dostavljati ilustracije koje imaju rezolucije manje od gore navedenih;
- dostavljati ilustracije nesrazmerno velikih dimenzija u odnosu na format rukopisa.

Legende za tabele i slike treba dostaviti uz rukopis, ali ih ne treba inkorporirati u tekst. Slike treba označiti kao "Sl." (Sl. 1) i numerisati arapskim brojevima prema redosledu kojim su navedene u tekstu. Mesta za tabele i slike treba jasno naznačiti u rukopisu. Nazivi slika ispisuju se ispod slika, a tabela iznad tabela. Na kraju rukopisa iza slika i tabela, na posebnoj strani treba dati spisak naziva slika i tabela po redu navođena u manuskriptu.

Zahvalnica/Acknowledgements treba da se nalazi u posebnom odeljku na kraju članka, a ispred spiska referenci.

Reference. Spisak referenci, navedenih na jeziku na kom su objavljene, treba da sadrži **samo** radove koji su citirani u tekstu. Citirani radovi navode se u listi referenci po

redosledu citiranja u tekstu. U tekstu se broj reference navodi u uglastim zagradama, []. Kod radova koji su prihvaćeni za objavljivanje ali još uvek nisu dobili paginaciju treba staviti napomenu „u štampi“ ili „in press“.

Primeri navođenja referenci su dati u nastavku:

Navođenje radova: [1] I.Ilić, M.Sokić, N.Vučković, V.Matković (2005) Electrochemical process of obtaining glucose, Tehnika, 56(3), 9-14.

Navođenje knjige: [1] M.Jaić, R.Živanović-Trbojević (2000) Wood finishing, Technical Press, Belgrade.

Čapter u knjizi: [1] M. Stojanovic, Č.Lačnjevac, Z.Lopičić (2012) Corrosion and Corrosion Behavior of depleted uranium, knjiga Corrosion and Protection of Materials, Izdavač ITNMS, Belgrade, pp 223-281.

Navođenje simpozijuma/skupa: [1] M.Petrović, M.Stojanović, M.Mihajlović (2013) 16. YUCORR, Tara, Serbia, proceedings, p.235-242.

Patenti: [1] P.Wait (1989), Device for Elementary Analyses. USA Patent, No. 123456.

Tekst sa Web site: [1] M.Arslanagić, S.Kandic - Maglajlić (2011) Manual for the source of scientific papers (http://www.efsa.unsa.ba/ef/docs/handbooks/manual_economic_web.pdf, 01.12.2013.)

Proverite da li su sve reference navedene u tekstu navedene i u spisku referenci

(i obrnuto).

NAPOMENA:

- **Recenzija i objavljivanje radova su besplatni.**
- **Autorima će PDF datoteka koja sadrži njihov prihvaćeni rad biti poslata besplatno, elektronskom poštom. Štampana verzija sveske u kojoj se nalazi prihvaćeni rad besplatno će biti dostavljena autoru za korespondenciju.**
- **Elektronska verzija rada biće dostupna na internet stranici časopisa, www.idk.org.rs/casopis, i može se koristiti u skladu sa uslovima licence Creative Commons Autorstvo-Nekomercijalno-Bez prerada 3.0 Srbija (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/rs/>)**

UREĐIVAČKI ODBOR

Časopis ZAŠTITA MATERIJALA

Ugovor o prenosu autorskih prava

- Časopis Zaštita materijala -

ISSN 0351-9465, E-ISSN 2466-2585

Autorska prava na (naslov rada):

.....
.....

(u daljem tekstu rukopis)

autora:.....

.....

(u daljem tekstu **autor(i)**)

prenose se na *Inženjersko društvo za koroziju*, izdavača časopisa *Zaštita materijala* (u daljem tekstu **izdavač i časopis**), pošto je članak prihvaćen za objavljivanje.

Autori ovim dokumentom garantuju da je njihov doprinos originalan i da nije objavljen ranije (osim u obliku izvoda ili kao deo objavljenog predavanja, pregleda ili teze); da se ne razmatra za objavljivanje na drugom mestu; da su njegovo objavljivanje odobrili svi koautori, ako ih ima, kao i da je dobijeno prećutno ili eksplicitno odobrenje od strane nadležnih organa institucije u kojoj je istraživanje obavljeno. Autor garantuje i da Rukopis ne sadrži neosnovane ili nezakonite tvrdnje i ne krši prava drugih. Ako su u rad uključeni sadržaju zaštićeni autorskim pravima, Autori su dužni da pribave pisanu dozvolu za njihovo korišćenje od nosilaca autorskih prava.

Autorska prava za ovaj članak se prenose na Inženjersko društvo za koroziju. Autor sa kojim se vrši korespondencija (u daljem tekstu **ovlašćeni autor**) garantuje da je ovlašćen/a da izvrši prenos autorskih prava na izdavača.

Potpisivanjem ovog ugovora, ovlašćeni autor prenosi na izdavača sledeća prava na rukopis, uključujući i dodatne materijale, i sve delove, izvode ili elemente rukopisa:

- pravo da reprodukuje i distribuira rukopis u štampanom obliku, uključujući i

štampanje na zahtev;

- pravo na štampanje probnih primeraka, reprint i specijalnih izdanja rukopisa;

- pravo da rukopis prevede na druge jezike;

- pravo da rukopis reprodukuje koristeći fotomehanička ili slična sredstva,

uključujući, ali ne ograničavajući se na fotokopiranje, i pravo da distribuira ove

kopije;

- pravo da rukopis reprodukuje i distribuira elektronski ili optički koristeći sve

nosioce podataka ili medija za pohranjivanje, a naročito u mašinski

čitljivoj/digitalizovanoj formi na nosačima podataka kao što su hard disk, CD-

ROM, DVD, Blu-ray Disc (BD) mini-disk, trake sa podacima, i pravo da

reprodukuje i distribuira rukopis sa tih prenosnika podataka; pravo da sačuva

rukopis u bazama podataka, uključujući i onlajn baze podataka, kao i pravo

prenosa rukopisa u svim tehničkim sistemima i režimima; pravo da rukopis

učini dostupnim javnosti ili zatvorenim grupama korisnika na osnovu

pojedinačnih zahteva za upotrebu na monitoru ili drugim čitačima (uključujući

i čitače elektronskih knjiga), i u štampanoj formi za korisnike, bilo putem

interneta, onlajn servisa, ili putem internih ili eksternih mreža.

Članci objavljeni u časopisu su u režimu otvorenog pristupa i mogu se distribuirati u skladu sa odredbama licence [Creative Commons Autorstvo-Nekomercijalno-Bez prerada 3.0 Srbija](http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/rs/) (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/rs/>). Dakle, autori na izdavača prenose neisključiva prava na rukopis.

Časopis omogućava Autorima da prihvaćenu, recenziranu verziju rukopisa, kao i finalnu, objavljenu verziju u PDF formatu deponuju u institucionalni repozitorijum i/ili nekomercijalne baze podataka, kao što su PubMed Central, Europe PMC ili arXiv, ili da ga objave na ličnim veb stranicama ili na sajtu institucije u kojoj su zaposleni, u bilo

koje vreme nakon objavljivanja u časopisu. Pri tome se moraju navesti izdavač, kao nosilac autorskih prava i izvor rukopisa, a mora se navesti i identifikatora digitalnog objekta - DOI objavljenog članka.

Autori se obavezuju da će odmah nakon prijema verzije za korekturu proveriti tekst, ispraviti eventualne štamparske greške i odobriti objavljivanje ispravljene verzije rukopisa.

Ovlašćeni autor se obavezuje da o svim gore navedenim odredbama obavesti sve koautore.

Potpis ovlašćenog autora	Datum:
Ime ovlašćenog autora	
Institucija	